

Ett ramverk och en kompass i praktiskt, lokalt, drogöförebbyggande arbete i en kommun

(Socialchefsdagarna 2022)

Föreläsare

Jessica Ask

Kommunpolis

Lokalpolisområde Kungälv och Ale

Lokalt BRÅ Trygg-I-Ale

Telefon: 010-565 44 56

E-post: jessica.ask@polisen.se

Dzemaal Sabovic

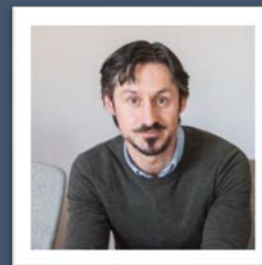
Strategisk samordnare trygghet och missbruksprevention

Säkerhetsenheten Ale kommun

Lokalt BRÅ Trygg-I-Ale

Telefon: 0303- 70 32 20

E-post: dzemaal.sabovic@ale.se

Kort inledning

Nationell lägesbild – droger och narkotika

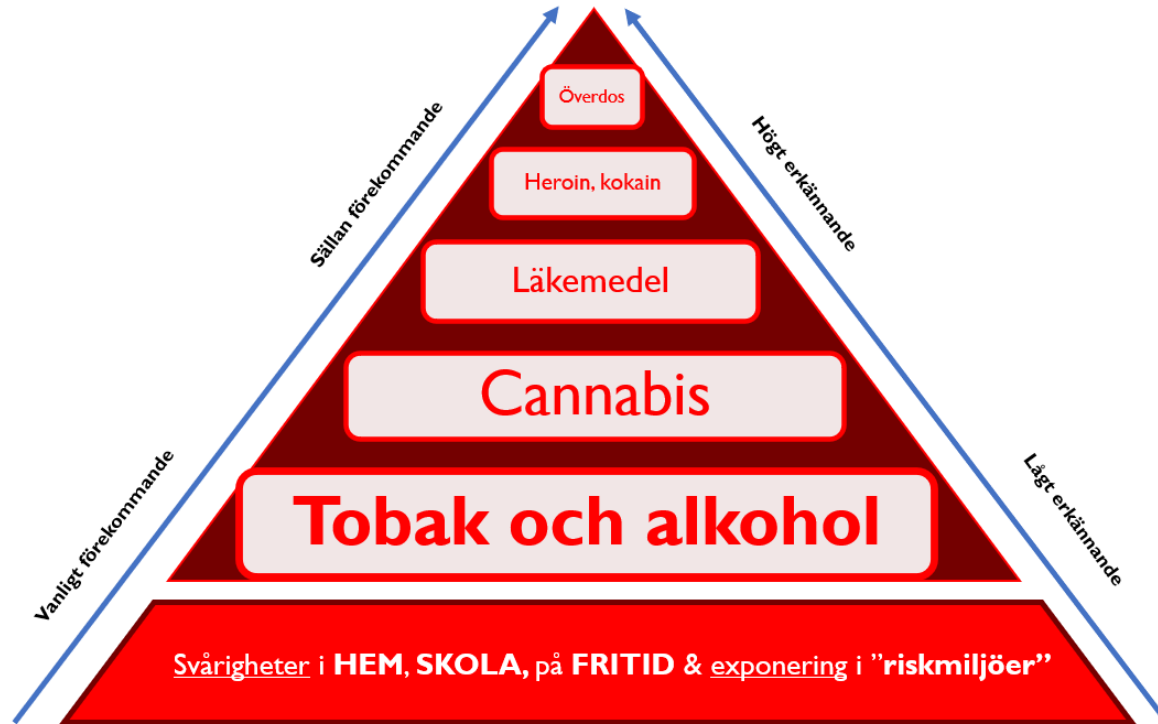
- Uppskjuten alkoholdebut generellt men narkotikadebuten sker i allt tidigare ålder (bland vissa ungdomar, där cannabis är överrepresenterat)
- Attityder till narkotika är mer liberala än tidigare (en allt **större efterfrågan**)
- Tillgängligheten på narkotika har ökat i hela riket (en allt **större tillgång**)
- Narkotika som den grova organiserade brottslighetens främsta inkomstkälla (**tillgång = efterfrågan**)

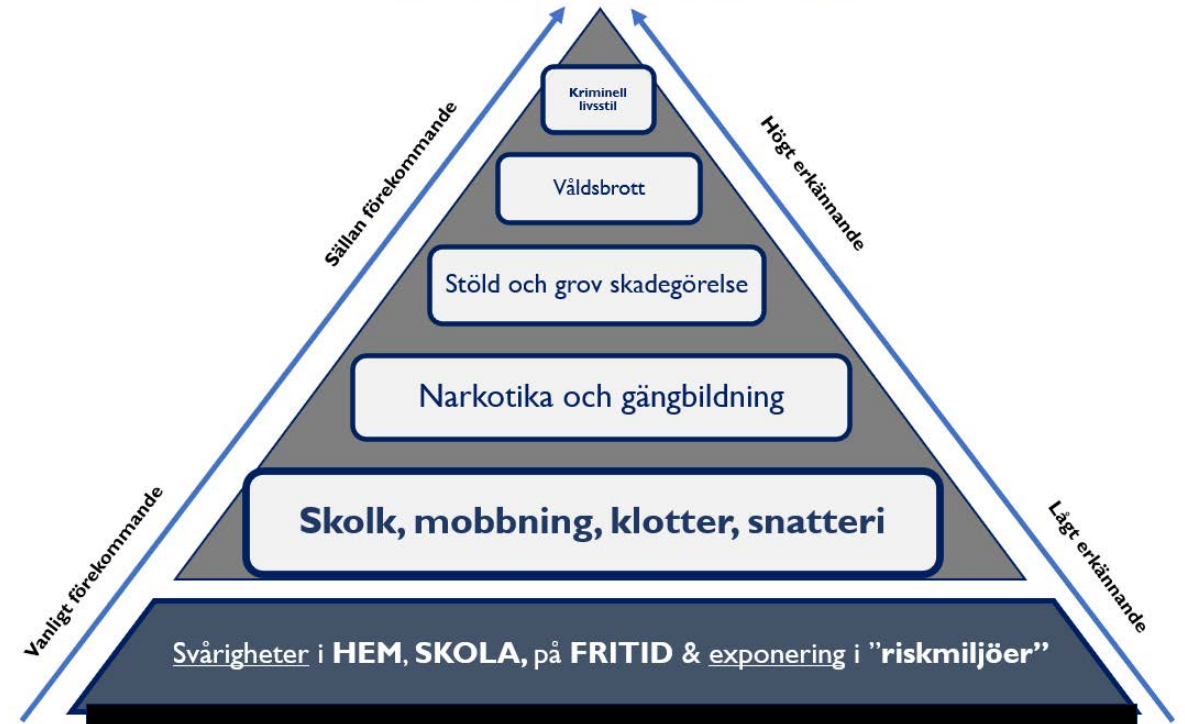
Varför börjar vissa ungdomar med droger och brott ?

Risk- och skyddsfaktorer (teoretisk ansats)

DROGPYRAMIDEN

BROTTPYRAMIDEN

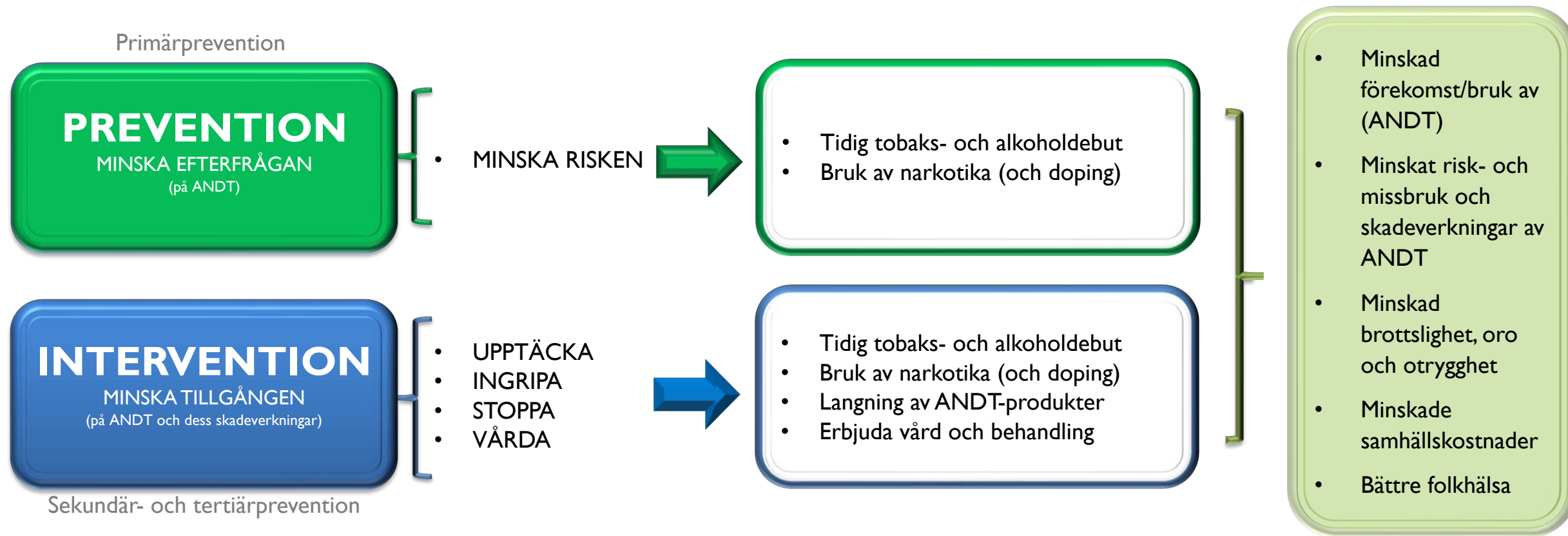
GODA HEMMAFÖRHÅLLANDEN – ORDINARIE SKOLGÅNG MED GODKÄNDA BETYG – MENINGSFULL OCH AKTIV FRITID – TRYGGA OFFENTLIGA MILJÖER

ANDT-ramverket

Inriktningen i det lokala ANDT-arbetet

”TA ETT SAMLAT GREPP”

Centrala arenor och centrala aktörer i arbetet: ”**ALLAS VÅRT ANSVAR**”

Organisation för arbetet

Ansvarsfördelning och samordning

Universal-prevention PREVENTION

- Det universella, främjande ANDT-arbetet (*primär-prevention*) med ett ANDT/folkhälso-perspektiv (**PREVENTION**) är basen. Det åsyftar att forma sunda attityder till ANDT och **MINSKA EFTERFRÅGAN PÅ NARKOTIKA!**
- Arbetet samordnas inom samarbetsforumet: **Lokalt Brottsförebyggande Råd (lokalt BRÅ)** i nära samarbete med folkhälsoforumet: **Tidiga samordnade Insatser (TSI) - barn och unga med familj.**

Selektiv – och indikerad prevention INTERVENTION

- Arbetet på selektiv och indikerad preventionsnivå (*sekundär- och tertiär-prevention*) har ett brottsförebyggande (BF) perspektiv (**INTERVENTION**). Det åsyftar att **MINSKA TILLGÅNGEN PÅ NARKOTIKA** och **MINSKA SKADEVERKNINGAR** av ANDT !
- Arbetet med fokus på grupper och individer i riskzon, samordnas inom **SSPF** och **SIG**-forumen i nära samarbete med lokalt BRÅ. Arbetet med fokus på en brottsutsatt plats samordnas inom **lokalt BRÅ** som en del av den lokala lägesbilden (EST).

ANDT- och BF-perspektivet är delar av helheten och behöver gå hand i hand i det lokala arbetet !

Organisering lokalt BRÅ

Styrgrupp BRÅ

(Kommun- och polisledning, ledning för bostadsbolag-
och Räddningstjänst)

Ledningsgrupp BRÅ

(Kommunpolis och brottsförebyggande samordnare)

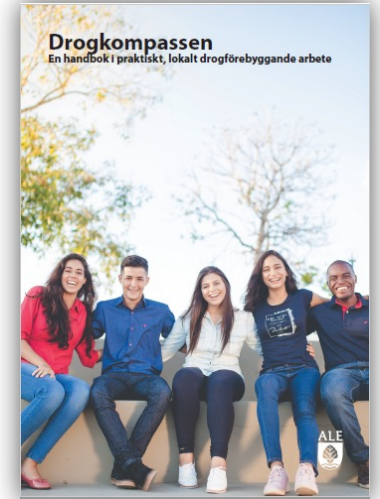
Arbetsgrupp lokalt BRÅ

(alla BRÅ-aktörer)

Resurser och strukturer för arbetet (i kommunen)

- Samordningsfunktion för drog- och brottsförebyggande och folkhälsa
- Samordningsfunktion för arbete med ungdomar i riskzon och för de som redan befinner sig i en problematik (SSPF & SIG)
- Drogförebyggande skola (policys, handlingsplaner, rutiner mm)
- Fältassistenter och fritidspersonal
- Tillgänglig vård och behandling (Mini-Maria)
- Samverkan och dialog med lokalsamhället (lokalt BRÅ)
- Tvärsektoriell och organisationsöverskridande samverkan (samverkan och utbyte med Länsstyrelsen, CAN, FHM, BRÅ, SKR m.fl.)

*Grundförutsättning Att det finns en tydlig politisk vilja i kommunen att arbeta drog- och brottsförebyggande och en engagerad kommunledning

Det krävs samtidigt ...

Kunskap

- Årlig (aktuell) drogvaneundersökning (DVU)
- EST-arbete med lokal lägesbild (innehåller bl.a. brottsstatistik, orosanmälningar, information från aktörer i lokalsamhället, vaktbolag, kollektivtrafik m.m.)
- Input från SSPF/SIG-forumen
- Forskning och omvärldsbevakning, undersökningar, enkäter och rapporter från CAN, Länsstyrelsen och Folkhälsomyndigheten

Verktyg

- Årliga föräldramöten (med ANDT-info)
- Föräldrasamverkan
- Broschyrer och foldrar med konkreta tips och råd
- Policys och rutiner i skolan
- Samverkan mellan hem, skola, socialtjänst, fritid och polis runt unga i riskzon eller de med problematik (via SSPF/SIG)
- Samverkan med civilsamhället (nattvandring, antilangningskampanjer, BRÅ-arbete m.m.)
- Kommunikation och närvaro i de virtuella rummen
- Tillsyn
- Hjälp, stöd, vård och behandling (Mini-Maria)

Systematik

- En taktik för att göra rätt insatser vid rätt tidpunkt under året - **ett års-hjul**

ANDT-årshjul

Jul/nyår
Kommunikativ insats

Sportlov
Kommunikativ insats

Påsklov
Kommunikativ insats

Valborg
Kommunikativ insats

Skolavslutning
Kommunikativ insats

Augusti
Drog-vane-undersökning
(DVU)
LÄGESBILD ANDT

September
Resultat DVU
Föräldramöten
Återkoppling

Oktober
Utskick av ANDT-folder till alla
vårdnadshavare

Allhelgonalov
Kommunikativ insats

November
PAR

April
Nätvanor

Maj
ANDT på
schemat

Målgrupp:
Högstadiel-
elever

Målgrupp:
Föräldrar/
vårdnadshavare

Målgrupp:
Alla vuxna

Löpande
brottsförebyggande
arbete (BRÅ)

Löpande arbete
med ungdomar i
riskzon (SSPF)

ANDT-års-hjul som ett flödesschema

PREVENTION (minska efterfrågan)

INTERVENTION (minska tillgången och skadeverkningar)

Brottsförebyggande (lokal lägesbild/EST) – ANDT-arbete i skolan – SSPF – SIG – Mini Maria

Verktyslåda ANDT-års-hjul...

- Årlig drogvaneundersökning (DVU) på högstadiet
- Få in ANDT-budskap i samband med ordinarie föräldramöten på högstadieskolorna
- Årligt utskick av ANDT-folder till alla vårdnadshavare på högstadiet (och gymnasiet)
- Kunskapshöjande insatser med fokus på "riskhelger" löpande under året
- En drogfri skola (med drogfria fritidsgårdar, ett drogfritt föreningsliv och drogfria gym)
- Brottsförebyggande arbete (lokal lägesbild/EST och platssamverkan) i det offentliga rummet
- Arbete med tidig upptäckt och tidigt ingripande (TUTI) via SSPF och arbete mot ungdomsbrottslighet via SIG samt vård och behandling via Mini-Maria

Några exempel från vårt arbete

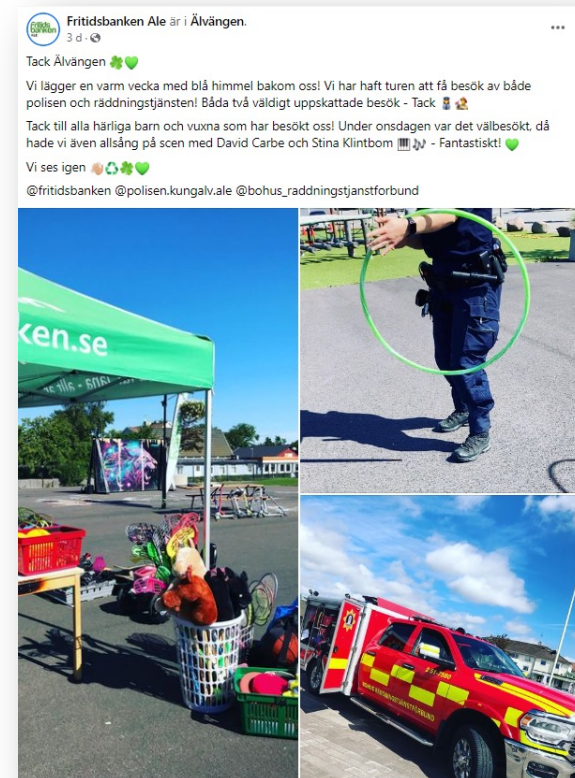

Arbete på fritiden (PREVENTION)

Hitta allt som
händer för unga på
appen Ung i Ale!

Nu kan du ladda ner appen Ung i Ale på appstore och google play. Här hittar du allt som händer för unga i Ale! Nyheter, kalender, information om mötesplatser och förening...

Det brottsförebyggande arbetet (INTERVENTION)

Narkotikainsats 2022

SSPF-arbete

Narkotikan – ett samhällsproblem

– *Ale samverkar för att stötta föräldrar*

Gubler är inne på precis samma spår. Hennes roll är att motverka kriminalitet och droger bland ungdomar i Ale och stötta familjerna genom att skapa ett tätt samarbete

– Det är inte lätt att vara tonårsförälder idag. Ungdomarna får inget från sina föräldrar på dygnet alla timmar. Föräldrar gör ett jättestor jobb idag, det är vår skyldighet som kommun att stötta upp och samverka för att underlätta situationen. När du som vårdnadshavare följer och

det alltid vända sig till socialtjänsten eller direkt till mig, säger Anna Golan.

[illegible]

Platssamverkan Nol 2021

Nattvandring i Ale kommun 2021

JONAS ANDERSSON

Trygghetskväll i Nödinge 2022

Narkotikainsats 2021

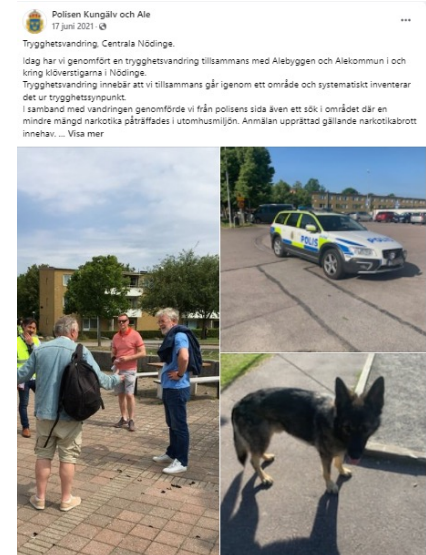
Mini Maria Ale kommun

Här öppnas ny Mini-Maria i Ale kommun – ska hjälpa unga med missbruksproblem

I centrala Nödinge, Ale kommun, är förberedelserna inför öppningen av en Mini-Maria i full gång. Här ska behandlare, sjuksköterskor, läkare och psykolog snart ta emot ungdomar som söker hjälp för missbruksproblem.

Platssamverkan Nödinge 2021

Exempel på en handlingsplan på en brottsutsatt plats

PREVENTIVA INSATSER:

- Systematiskt ANDT-förebyggande arbete, efter års-hjul
- Spridning av broschyrer, posters och löpande drogförebyggande info och digitala utbildningspaket
- Områdesbaserat arbete med ANDT-info för föräldrar, föreningsledare och personal från bostadsbolag
- En fritidsgård i området
- Insatser för ökad vuxennärvaro med hög närvaro av nattvandrare, fältare, trygghetsvårdar, poliser, väktare och ordningsvakter som arbetar uppsökande, relationsbyggande och gränssättande
- Samverkan med andra kommuner, LPO:n, Länsstyrelsen m.fl.

INTERVENTIVA INSATSER:

- Brottsbekämpande insatser (även spaningsinsatser) med fokus på s.k. "strategiska personer"
- Sök med narkotikahund
- LOV 3, skyltning och kameraövervakning
- Uppsökande arbete med fokus på ungdomar i riskzon (via SSPF och SIG)
- "Hot Walks", trygghetsvandring och trygghets-åk på pendeltågen
- Förbättringar i fysiska miljöer och underhåll av platsen
- Nedstängning av det fria Wifi-nätet

Polisen

Vad har vi fokuserat på och vilka åtgärder ger bäst effekt?

- Få in fler aktörer från lokalsamhället in i **Lokalt BRÅ** (lokal mobilisering) !
- Ett främjande arbete med barn och unga med satsningar på förstärkt **föräldrastöd, ordinarie skolgång** och **aktiv och meningsfull fritid** !
- Ett **kunskapsbaserat, systematiskt drogförebyggande/ANDT-arbete** med fokus på att stärka föräldrar och andra vuxna i barnens närhet !
- Insatser för **ökad vuxennärvaro** och **ökad social kontroll** !
- Ett systematiskt arbete med att fånga upp ungdomar i riskzon via **SSPF** och hjälpa de som är i kriminalitet att bryta den onda cirkeln via **SIG** !
- Vård och stöd via bl.a. en egen **Mini-Maria-mottagning** !
- **Ett medborgarnära, områdesbaserat arbete** enligt EST med **gemensam lägesbild** och **konkret platssamverkan** !
- Långsiktigt **arbete med fysiska miljöer** enligt **CPTED** !
- **Medborgardialog** och löpande kommunikation !

Avslutningsvis...

- **Ökning av upplevd trygghet år 2020**
- **Ökning av upplevd trygghet år 2021**
- **Minskat droganvändandet (högstadiet) år 2020**
- **Minskat droganvändandet (högstadiet) år 2021**

En avsnitt i dagens missbruksvårdning står om alkohol och alkoholism och varandra menar direkt alla säger.

Missbruket minskar bland unga i Ale

Ale. En ölskåpning **alla i ölskåpning** **ölskåpning** **ölskåpning**

Drogförebyggande arbete 1, 2, 3...

1. **FÖRÄLDRARNA** är de bästa drogförebyggarna !
2. **FÖRÄLDRAR SOM SAMVERKAR** och tillsammans skapar trygga ramar för våra unga att växa upp är **den bästa preventionsmetoden** !
3. **FÖRÄLDRAR SOM SAMVERKAR MED ANDRA VUXNA** i barnens närhet – *(inom skola, på fritiden, polis, kommun, förenings- och näringsliv)* - och tar ett gemensamt ansvar för våra unga - är ett hållbart sätt att bedriva ett långsiktigt arbete mot brottslighet, droger och andra riskbeteenden bland unga ! **Att få till en LOKAL MOBILISERING ! Det är det ett effektivt och hållbart lokalt brotts- och drogförebyggande arbete handlar om!**

Artikel 18

Konventionsstaterna ska göra sitt bästa för att säkerställa erkännandet av principen att båda föräldrarna har gemensamt ansvar för barnets uppfostran och utveckling. Föräldrar eller, i förekommande fall, vårdnadshavare har huvudansvaret för barnets uppfostran och utveckling.

”It takes a whole village to raise a child”

Det är få unga som på egen hand slutar röka, dricka eller använda andra droger.

Oftast är det en vuxen - en förälder, en släkting, en lärare, tränare, en granne eller en polis som ingriper och avbryter ett destruktivt beteende (ett riskbruk eller ett missbruk) !

Vår förmåga som vuxna - att sätta tydliga gränser kring tobak, alkohol (till minderåriga) och andra droger **och ingripa** - är avgörande för våra ungdomars framtid !

Om alla vi vuxna, mammor och pappor, lärare, socialarbetare, idrottsledare, företagare, nattvandrare och andra trygga vuxna, samverkar kring **att skapa trygga ramar för våra unga att växa upp i, agerar på tidiga tecken och hjälps åt** - så kan vi gå till botten med problemen !

Det krävs en hel by för att uppfostra ett barn...

Tack !

Denna presentation är framtagen av Ale kommun i samarbete med Polismyndigheten Lokalpolisområde (LPO) Kungälv och Ale i juni 2022